

drejka. — Oc 25 letnici bosenske zasedbe je gospod pl. Andrejka, c in kr. ritmojster cesarske straže na Dunaju, napisal lepo knjigo, ki bo drag spomin onim, ki so se l. 1878. udeleževali bojov na našem slovanskem jugu, a zelo zanimiva in poučna vsem bralcem. Knjiga je okrašena z mnogimi, večinoma izvirnimi podobami, risbami itd., ki bodo gotovo vzbudile splošno zanimanje. Letos izide prvi del, drugi prihodnje leto!

4. »Lisica Zvitorepka«. Učitelj Josip Brinar je zbral živalske pravljice o lisici-zvitorepki v celotno knjigo, ki je namenjena v prvi vrsti odrasli mladini, a bode ugejala tudi drugim bralcem.

5. »Bodi svoje sreče kovač«, je naslov knjigi župnika Jurija Trunk-a, ki je zbral obilico naukov prav za vsakdanje življenje, učeč kako najdemo pot do časne sreče.

6. Koledar za l. 1905. bode po možnosti zopet raznovrsten in zanimiv.

To je torej letošnji naš književni dar. Knjige bodo gotovo zadovoljile vsakogar in zato iskreno vabimo, da se čim največ udov vpiše v družbo.

Nabiralne pole z denarjem naj se odboru dopošiljajo do dne 5. marca. Mnogo truda, sitnostij in nepotrebnih stroškov povzročajo nam tisti, ki nam ne dopošljejo ob pravem času udnine!

Posamezne ude in take kraje, ki nimajo 15 udov, pa prijazno opozorjamo, da morajo po družbenih pravilih letnici (2 kroni) dodati še 40 vinarjev za upravne stroške, namreč za zavoj, spremnico s kolekom, delo itd. Seveda morajo potem poštino, ki znaša veliko več, še sami plačati.

Mili Bog naj blagoslovi naše delo in geslo za Mohorjevo družbo bodi: »Ne nazaj in navzdol, marveč vselej naprej in navzgor!«

V Celovcu, dne 26. prosinca 1904.

O d b o r.

Čebelarjem v pojasnilo!

Preteklo poletje je krožil po Slov. Štajerskem neki čebelarški potovalni učitelj iz Zgornjega Štajerskega po imenu Oto Riedl. Ta mož si prizadeva na vse mogoče načine pridobiti čebelarje na svojo stran ter na Slovenskem Štajerskem ustanavljati nemške podružnice. Pri tem obeta Riedl vse mogoče

ugodnosti: da udje dobijo marsikaj po znani ceni od centrale, da smejo vporabljati knjižnico (seveda nemško), da pride potovalni učitelj podučevati itd. itd. In kaj še več: celo »Slov. Čebelarja« so nam obljubili kot društveno glasilo! Poglejmo si zdaj nemško ponudbo! Kaj nam na ta način Nemci morejo v resnici dobrega storiti? Edino to, da nam dajo slovenski list »Čebelarja«. Vse drugo za nas nima nobenega pomena, kajti kdor je nemščine zmožen, ta si tudi v čebelarstvu oziru ve in more sam pomagati ter tudi sam kot posameznik k nemškemu društvu pristopiti, priprost kmečki človek pa ne more vseh teh obljubljenih dobrot nič izkoristiti.

Podpisani odbor opozarja torej vse vnete in vrle štajerske čebelarje, naj se ne dajo motiti in vloviti, kajti prave nazore Nemcev bode iz naslednjega takoj spoznali. Ko je bil Riedl v Ptuj, vprašal ga je nekdo: »Saj nam vi ne morete v čebeloreji nič pomagati, ker ljudstvo ne razume nemški; čemu tedaj tukaj nemške podružnice?« Ta je odgovoril na to: »Pustimo mi kmeta pri njegovem starem panju, on itak ni sposoben za boljše čebelarstvo; mi le glejmo, da si inteligenco pridobimo.« Tako tedaj, odvrne domačin, »zdaj ste nehote razkrili svoje nazore in nakane. To je ravno napačno, s čemur se mi nikakor ne moremo strinjati. Ravno prosti kmečki človek je v prvi vrsti potreben poduka in pomoči, inteligenca si zamore prej sama pomagati, nego neveden kmet. Razun tega se še pa inteligenca dobro razume v slovenskem, ne pa tudi prosto ljudstvo v nemškem jeziku. Torej bi bilo bolj pošteno, ozirati se ravno tako in še bolj na kmeti stan, kajti po mojem mnenju se kmeti stan, ki tvori večino prebivalstva, nikakor ne sme prezirati; saj tudi kmet plača davek. S tem pa se gotovo ne misli inteligenca zapostavljati, kajti ravno vrla naša inteligenca služi ljudstvu povsod v spodbudo, posnemo in poduk; hoče se le povdarjati, da je prosti kmet tem potrebnejši poduka. — Da pa je naš kmet dandanes že dovolj razumen za uspešno in umno čebelorejo, lahko se prepričate sami, če si ogledate lepo število vzornih in krasnih čebelnjakov, ki stojijo po Slov. Štajerskem!«

Oglejmo si stvar dalje! Ravno kar se pogajajo Nemci s »Slov. čebelarškim društvom« v Ljubljani, naj bi jim poslednje prepustilo list »Slovenski čebelar«, izvod za znižano ceno po K 1'20; vsak od podružnice bi pa moral plačati udnine 2 K. Ali si ne moremo

tedaj »Slov. čebelarja« sami naročiti, ali potrebuje k temu nemške pomoči? Ali morajo Nemci s sadom našega truda trgovati in si korist delati? Ne! — Ali si moremo misliti, da Nemci res iz gole dobrosrčnosti in blagodušnosti pridejo k nam podružnic snovat, dobrot deliti, da bi nam več dali, nego oni od nas prejeli?

Na vse to nam dovolj jasno odgovarja deželni in državni zbor! Dasi Riedl povsod okoli pridiguje: »Saj čebeloreja nima z nemščino in slovensščino nič opraviti, v gospodarskem oziru moramo vsi vkup držati!« Je že prav; pa deželni in državni zbor bi naj bil še bolj nepristranski; zakaj pa tam »vkup ne držimo«, kjer bi Slovenci imeli kaj dobiti?

Potemtakem, mislim, mi bo vsak pošten Slovenec pritrtil, da bi bilo dovolj nespametno, ako bi mi svoj denar Nemcem dajali, da bi nam ga potem oni delili, kakor bi jim dopadalo!

To torej, kar nam Nemci obetajo, lahko dosežemo in hočemo doseči sami ter hočemo biti svojega denarja sami gospodarji. Za Sloven. Štajer se bode ustanovilo samostalno čebelarško društvo, ki bo gotovo dobilo list »Slov. čebelar« za tisto ceno, kakor Nemci, na kar imamo iz Ljubljane že obljubo; na da je se bo pa še o tem govorilo ob občnem zboru v Ljubljani dne 17. februarja t. l. Kot samostalno društvo imamo pa potem tudi pravico do deželne in državne podpore, kakoršne dobivajo nemška društva; le naši vrli poslanci da jo izposlujejo.

Takoj v prvi pomladi začne čebelarško društvo za Slovenski Štajer svoje poslovanje in po vsem slovenskem delu naše kronovine se bodo ustanavljale podružnice. Na delo torej, vrli in zavedni čebelarji, da bode naše društvo imelo dober vspeh ter da bo vstrajno in plodovito delovalo za procvit narodnega gospodarstva!

Pripravljalni odbor »Slovenskega in čebelarškega društva za Spodnje Štajersko.

Politični ogled.

Naša notranja državna politika se vedno suče okoli češkega vprašanja. Vlada bi rada pomirila Čehe, pa samo z besedami in ne z dejanji. Sedanja vlada je izrazito nemška, zato pa noče dati slovanskim na-

pustiti Sv. Marka, prosil k Sv. Lovrencu, kjer je želel ostati do smrti med svojimi nepozabnimi Lovrenčani. Le škofova želja je tedaj pridržala gospoda pri Sv. Marku. Za časa birmovanja je bil tisto dobo gosp. Slekovec imenovan kn. šk. duh. svetovalec.

Prihodnje birmovanje meseca julija 1903 je bilo zadnje veselje g. Slekovec, ki je zdaj že tako bolehal, da se je le težko držal po koncu. Mil. nadpastir so dali tedaj g. Slekovec naslov konzist. svetovalca ter ga poklicali v svojo rezidenco v Maribor kot arhivarja in predsednika novega slovenskega zgodovinskega društva. Pa g. Slekovec Maribora ni videl. Od 15. avg. ni več maševal, ker se ni mogel vzdržati pol ure na nogah. Resno se je pripravljal na smrt, uredil vse ter se po nasvetu zdravnika podal slednjič v Ljubljano v Leonišče. Prijatelji njegovi bolj nego gospod sam so upali, da najde pri slavnem ljubljanskem zdravniku pomoči. Ko je gospod sprevidel, da ni več pomoči, je močno zahrepenel priti zopet na dom. A Bog je odločil drugače.

Na tuji postelji, v tujem kraju in med tujimi ljudmi je pričakoval gospod svoje smrti. Ljubljanska duhovščina je z veliko ljubeznijo in spoštovanjem skušala olajšati gorje bolnemu sobratu. Obiskovali so mnogi duhovniki gospoda, kar jih je zelo tolažilo. V največje veselje pa jim je bilo, da so prišli celo mil. ljubljanski škof Bonaventura k bolniški postelji. Dva in pol meseca je trajalo, da se je Bog usmilil svojega trpečega služabnika. —

Strašne so bile bolečine ubogega bolnika zadnje štiri tedne.

Popolnem pripravljeni za pot v večnost, naročevali so gospod še to in ono ter poslali prijateljem v domovino poslednje pozdrave.

Samtretjerednik veliko število let, je g. Slekovec v rokah očeta frančiškana, nad vse milega mu Lovrenčana P. Salezija Vočočeka izdihnil svojo blago dušo. Umiral je mirno ter bil do zadnjega pri zavesti. Kakor pojema luč, kateri primanjkuje olja, tako je umrl. Izpil je kelih trpljenja dušnega in telesnega do dna; gotovo je duša vzornega duhovnika bila sprejeta kakor očiščeno zlato v zakladnico Srca Jezusovega v rajskih višinah.

Kakor je gospod sam naročil, tako je tudi bil pokopan tam, kjer je umrl, v beli Ljubljani. Ni se dal prepeljati v svojo domačo župnijo, ker nikoli, tudi v smrti ni ljubil zunajnega bleska in nečimerne prazne posvetnosti. Tudi ni hotel prikrajšati glavnega dediča — to je po oporoki domača farna cerkev pri Sv. Marku, ni je hotel prikrajšati za ono veliko svoto, koja zahteva železnica za prevažanje pokojnikov. Kakor v življenju, tako je tudi v smrti ostal g. Slekovec zvest in blag dobitnik svoje neveste župnije Sv. Marka. Ni imel sicer nikoli navade, hvaliti svojih ljudi, a pokazal je djanski, kako so mu pri srcu. Saj še za zdravih dni nikdo ni mogel bolj užaliti g. Slekovec, nego če je povedal kako hudo črez Markovčane, katere je gospod sam v vseh vrlinah in slabostih poznal najbolje.

Z gospodom Slekovcem je tudi šolska mladina zgubila velikega dobitnika. Imel je navado plačati vsako leto prvobhajencem zemlje ali rogece, podaril sleherno leto po 10 K za ročna dela in malenkosti revnim otrokom. Iz Trsta je obsnoval cel zabojček školjk in morskih živalic za pouk ter dal 40 K za fizikalne priprave, potrebne v najvišjem razredu. Še pred smrtjo je daroval celo nov paviljonček najnovejšega sistema za čebelice; stal ga je 60 K. O vsem tem delovanju č. g. Slekovec je vedel le malokdo, ker je gospod naročil: »Nič praviti!« Zato pa bodi tu zapisano, naj ne gre tudi z gospodom v grob.

In ta grob je pri Sv. Krištofu v središču Slovenije, v Ljubljani. Veličasten je bil pogreb, katerega je vodil Središčan g. stolni prošt iz Maribora L. Herg v spremstvu mnogih č. gg. duhovnikov. Iz lavantinske škofije je prhitelo osem odličnih duhovnov, tudi Sv. Marko je poslal sedem zastopnikov in lep venec položil kot zadnji pozdrav na krsto prerano umrlega gospoda. Njih spomin pa bode živel v srcu vseh, ki so ga čislali in ljubili kot vzornega duhovna, velikega učenjaka, zvestega prijatelja. Naj se spočije njih blago srce tam:

„Kjer pozemeljsko oko se rosilo več ne bo, tam, kjer bomo gledali, čuda božje milosti.“

M.